

„Ethik der Gute oder Ethik der Gnade“, waar hij zegt, dat Wunsch er niets van begrepen heeft.

*) K. Holl. Ges. Aufsätze II—23 ff.

*) Achter dit verschil in interpretatie van Paulus ligt natuurlijk weer het theologisch verschil tusschen Holl en Barth.

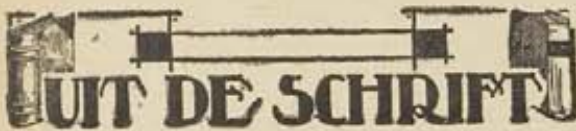
*) Heim, Glaube und Leben 1928 pag. 30. Merkwaardig is Barth's antwoord aan Heim (Die Furcht 1928 Heft 4) waarin hij zegt, dat hij ook nadruk legt op de bepaaldheid van het gebod en dat hij telkens meer heenwijst naar die dimensie, die Heim bij hem mist. Maar Barth acht het niet mogelijk op deze en die menschen en handelingen het accent der eeuwigheid te leggen. Hij verstaat niet, hoe Heim zich dat voorstelt, waar toch ook voor Heim de mogelijkheden van het Katholicisme en van het „Inspirierentum“ niet in aanmerking komen.

*) Werner schreef een felle kritiek in „Das Weltanschauungsproblem bei Karl Barth und A. Schweitzer“ 1924.

*) Haitjema, Karl Barth pag. 133.

*) Geestelijke Perspectieven pag. 35.

*) Zie het artikel v. Kolffhaus, „Dr. A. Kuyper en Dr. K. Barth“, O. E. V. 1930. Barth spreekt over Kuyper in „Zur Lehre vom Heiligen Geiste“ 1930 pag. 53. Op de verhouding van Barth en Kuyper komen we nog terug.

Christus sterft niet meer.

Wetende, dat Christus, opgewekt zijnde uit de dooden, niet meer sterft.

Rom. 6:9.

Zou de vraag wel eens opgekomen zijn bij de jongeren des Heeren: moet de opgewekte Christus later toch weer sterven?

Hij is opgestaan uit de dooden; is dit een wonder, dat, als andere soortgelijke wonderen, binnen de categorie van den tijd besloten blijft, zoodat de waterval van het geweldig gebeuren straks uitgevloeid is in den kalmen rustig voortkabbellenden stroom der gewone dingen? En, als het wonder is uitgevloeid, zal dan de dood opnieuw de verwelkte bladeren komen opeischen, en zijn deel vragen, dat niemand hem weigeren kan?

Een andere opstanding uit de dooden hebben de discipelen nog nooit meegemaakt, dan zulk een, die de kenteekenen draagt, dat er straks een nieuwe indaling in het graf zal volgen. Waarbij de dood slechts even in de rede is gevallen, maar straks het laatste woord krijgt of neemt. Lazarus zal zich toch niet verbeelden, dat hij eeuwig leven blijft; hij voelt het ook wel aan zijn lichaam, dat hij door zijn opstanding geen dertig jaar jonger geworden is, dat de wet der vergankelijkheid van alle vleesch weer als vroeger bij hem doorwerkt? Het dochtertje van Jafus en de jongeling van Nafn zijn later ook heel gewoon gestorven, nadat zij heel buitengewoon in het leven teruggebracht waren!

Dit is het wonderheerlijke en het wonderzalige en het wondervertrouwend in Christus' verrijzenis, dat hij opgewekt zijnde uit de dooden, niet meer sterft, nooit meer sterft, nooit meer sterven kan, dat hij voor eeuwig met den dood heeft afgerekend.

Als Middelaar had hij zich dienstknecht van den dood gemaakt.

Hoe wordt een dienstknecht, een slaaf, vrij? Door den dood. Door te sterven heeft de Heiland zichzelf bevrijd van alle verbintenis tegenover de zonde. Dat geschiedde omdat hij niet zijn eigen dood gestorven is (er was immers voor Hem geen dood; de Koning der Verschrikking kon over den Vorst des Levens geen enkele macht laten gelden) maar omdat Hij onzen dood gestorven is.

En nu Hij eenmaal door Zijn leven te offeren, voldaan heeft aan den eisch en eer des Vaders, nu heeft Hij stervend dit werk voor eeuwig afgesloten, en zijn alle boeien en banden des doods Hem voor eeuwig afgenomen.

Christus sterft niet meer. De dood heerscht niet meer over Hem.

Deze gedachte geeft zaligen troost aan allen, die door levend geloof aan Hem verbonden zijn. Wie in Christus gelooft, is van Hem geen oogenblik gescheiden geweest, op Golgotha niet, en in den hof van Jozef van Arimathea niet. Hij is met Christus gestorven aan het kruis, maar is ook met Hem opgewekt tot een nieuw leven.

Indien we nu met Christus gestorven zijn, zoo gelooven we, dat we ook met Hem zullen leven.

Gelooven is zeker weten; heel zeker weten, omdat ons weten rust op het getuigenis van Hem, die het alleen weet, en die het ons getuigd heeft door Zijn Woord.

Als wij dus niet met Christus gestorven zijn, als we meenen nog buiten Hem te kunnen leven, dan weten we zelfs niet wat leven is, en we zullen eeuwig buiten Hem moeten sterven.

Maar als het waar mag zijn, door de groote genade van onzen God, dat wij met Christus gestorven zijn, zoo weten we, dat we ook met Hem leven zullen.

En dit leven zal nooit meer door den dood worden verwoest.

Want wij weten dat Christus, opgewekt zijnde uit de dooden, niet meer sterft.

Als Hij nog eenmaal sterven kon, dan was het met ons leven uit.

Maar dat kan niet. Hij blijft Meester over den

dood. De steen wordt nooit meer teruggewenteld voor Zijn open graf.

Daarom geldt het nu ook voor Zijn geloovigen: nooit meer sterven!

Zelfs bij het ingaan in het dal des doods, toch geen sterven in den eigenlijken zin, maar een losmaken van de laatste banden aan zonde en wereld, en leven met Jezus, eeuwig.

Strijdt dan tegen alle macht des doods in u en rondom u, want Jezus leeft en gij met Hem.

De zegepraal is voor Hem, die den dood heeft overwonnen en nooit meer sterft, zoodat alleen Zijn leven blijft. Zijn leven, ook in de Zijnen.

Vreest niet. Hij zegt: Ik leef en gij zult leven!

F. C. M.

De Acta der Generale Synode. III. (Slot.)

Het verschijnen van de Acta der Generale Synode geeft ons aanleiding nog op iets anders te wijzen.

Tijdens de zittingen der Synode worden telkens zeer belangrijke rapporten uitgebracht. Deze rapporten bevatten meermalen voorstellen, die uitermate ingrijpend kunnen zijn voor het kerkelijk leven. Men versta mij wel. Ik bedoel niet, dat alle rapporten zoo belangrijk zijn. Er is ook veel „klein goed“, dat gevoegelijk vrij snel kan worden afgedaan. Maar er zijn meermalen zaken, die van zeer ingrijpende betekenis zijn. Ieder die de Acta doorbladert, kan dat dikwijls zien.

Wat is nu de gewone gang van zaken?

Wel de belangrijke kwesties „waar het om gaat“ worden, zooals alle agenda-punten, in handen gesteld van een commissie. Deze commissie benoemt een rapporteur, die eerst zijn rapport in de commissie voorleest, en goedgekeurd krijgt, en daarna met dit rapport op de Synode komt. Dat beteekent nu, dat alle leden der Synode, behalve zij die deel uitmaken van de praeadviseerende commissie, zoo opeens een belangrijk rapport te hooren krijgen, en nu moeten zij er verder over discussieeren om er straks een beslissing over te nemen.

Zulk een wijze van doen is oorzaak, dat eenzijdigheid de mogelijkheid ontstaat, dat tengevolge van misverstanden onnodige en ook formeel onjuiste discussies worden gevoerd, ofwel, dat anderzijds belangrijke punten passeeren zonder de aandacht gehad te hebben.

Dit alles moet den gang van zaken wel minder gunstig beïnvloeden.

Nu is men aan de moeilijkheden wel tegemoet gekomen, door een enkele maal zeer belangrijke stukken vooraf te laten drukken. Maar uit den aard der zaak komt men daar niet gemakkelijk toe, hoe snel dan ook verleden zomer de drukkerij van den heer Meyer in de Koningstraat te Arnhem bleek te werken.

Daarbij komt nog, dat het laten drukken van belangrijke rapporten, vooral wanneer zij wat lang zijn, zeer duur is. Ook om deze reden gaat men er niet zoo gemakkelijk toe over in de commissie voor te stellen, dat een bepaald rapport gedrukt aan de leden der Synode wordt voorgelegd.

Nu zouden vele, zoo niet alle moeilijkheden, welke we hier noemden, te ondervangen zijn, indien de Synode de beschikking had over een goed bureau. Wanneer het bureau der Synode goed geoutilleerd was, op zulk een wijze, dat men er stenografisch een verslag kon laten opnemen, dat men er rapporten kon laten typen en stukken kon laten vermenigvuldigen, dan zou niet alleen het werk van de rapporteurs zelve veel worden vereenvoudigd, maar zou ook de vermenigvuldiging der stukken (zoo dat alle Synodeleden de belangrijke rapporten voor zich hadden, wanneer zij werden besproken, en ze zelfs een dag van te voren konden inzien), de bovengenoemde bezwaren ondervangen.

Op verschillende andere wijzen zou bovendien zulk een bureau de taak van de Synode kunnen vergemakkelijken. Het zou immers tevens de centrale plaats kunnen zijn waar men verschillende gewenschte inlichtingen kon verkrijgen. De plaats ook waar het moderamen van den heelen gang van zaken in de verschillende commissies op de hoogte zou kunnen zijn.

We hebben den indruk, dat de outillage van wat ik „het bedrijf der Synode“ zou willen noemen, heel wat beter kan zijn dan zulks thans het geval is.

Natuurlijk zouden op deze wijze ook de scribae een grooten steun hebben. De copie van de Acta moet nu veelal worden samengesteld uit allerlei „briefjes“ die „conclusies“ van rapporten verbeelden, en bij elkander worden geplakt.

Een bureau als het bedoelde zou staande de Synode de copie voor de Acta gereed kunnen maken, doordien het immers de notulen van de verschillende zittingen getypt aan de scribae kan overgeven.

Het is ons bekend, dat in vroeger jaren enkele praeadviseerende leden der Synode er zoo iets als een particulier bureau op na hielden. In 1896

op de Synode te Middelburg was Dr. Kuyper vergezeld van eenige jonge dames, die verschillende hand- en spandiensten voor hem verrichtten, en mede daardoor was hij in staat in een ongewoon korten tijd ongewone prestaties te leveren.

Wanneer het leven aan de Synode mogelijkheden biedt waardoor haar arbeid wordt versneld, vereenvoudigd en verdegelijkt, waarom zouden we dan van deze gelegenheden geen gebruik maken?

De kosten behoeven geen bezwaar te zijn. Zoo duur is zulk een bureau gedurende een paar weken opgericht, niet. Wanneer twee goede steno-typisten gedurende den Synode-tijd en een paar dagen daarvoor en daarna in dienst der Synode staan, zal het salaris van die twee te samen gedurende zes weken zeker niet meer bedragen dan f 400. Wanneer nog een tweetal hulpkrachten in dienst komen, die zeker niet meer dan f 200 te samen vragen, en bovendien het bureau beschikt over een paar loopjongens, zou, administratiekosten, huur van schrijfmachines inbegrepen, inbegrepen ook de kosten voor stencils en dergelijke, het geheele bureau met alle salarissen toch niet meer vragen dan f 1100 à f 1200. Op het budget van de Synode maakt dat waarlijk niet zooveel uit, dat men daarom zulk een belangrijk hulpmiddel voor het wel-slagen van den Synodalen arbeid zou achterwege laten.

Laat de roepende kerk deze dingen eens overdenken. Wellicht hebben we dan spoedig ook voor onze Synode een betere outillage dan totdusver.

J. W.

„Wat God doet“ en „wat wij mogen weten“.

Een onzer jonge lezers doet een paar niet onaardige vragen naar aanleiding van het onlangs in dit blad besproken boekje van ondergeteekende, handelend over „de(n) oorsprong en het wezen der ziel“.

Zijn belangrijkste vraag luidt aldus: „wat voor zin heeft het eigenlijk om te vragen of we ook iets van onze ouders erven of niet? Is het niet veel eenvoudiger en ook meer in overeenstemming met Gods Woord om te zeggen dat de mensch naar ziel en lichaam door God gemaakt wordt en dat we omtrent de erfelijkheid de dingen in Gods hand laten?“

Een andere jonge lezer doet een vraag, die daar veel op lijkt. Hij zegt: „ik vind maar het beste rust bij de gedachte, dat God de ziel van den mensch formeert en dat Hij zorgt dat hij past in de familie en bij de broers en zusters. Waarom zullen we daarover nu nadere onderzoekingen instellen?“

Ik wil deze jonge vrienden gaarne van antwoord dienen.

Er is natuurlijk een mogelijkheid, dat we heel eenvoudig en simpel gaan zeggen: wel, alle dingen die God doet, doet Hij in Zijn wijsheid en wij speuren verder de wetten voor deze dingen niet na. Maar het is de vraag of de mensch zelve rust zou hebben bij zulk een houding. Immers we zijn geboren vragers. Mijn vragers zijn dat ook. En we begeeren te weten.

Nu is het ongetwijfeld waar, dat God als de Schepper en Onderhouder aller dingen ook achter alle dingen staat, en dat er tenslotte niets in de wereld is dat God niet doet. God laat ook in de vette kleistreek waar mijn eene vrager woont, en op den hoogen zandgrond waar mijn andere vrager woont, het koren groeien naar regelen door Hem zelf gesteld. Onze God doet alles, maar doet dat alles volgens een vaste orde. En nu gaat het er bij de wetenschap juist om, om de wetten op te speuren volgens welke God de dingen doet en om de organische verbanden te zien, die er tusschen de dingen liggen. Ook mijn vragers kunnen niet nalaten, naar deze oorzakelijke verbanden te zoeken. Bij bepaalde prikkels, die zij in hun lichaam waarnemen, bij bepaalde belevingen, die zij in hun familie hebben, bij bepaalde dingen, die zij waarnemen rondom zich heen, vragen zij altijd weer: wat is dat en hoe komt dat? Het antwoord „dat doet God“ klinkt dan in dergelijke gevallen niet eens meer vroom. Zulk een antwoord heeft de functie van een dooddoener voor kinderen. Want natuurlijk erkennen we als Christenen, dat de hand des Heeren in alle dingen is, maar als we vragen „hoe komt dat?“ dan vragen we naar het middel waardoor God de dingen werkt, naar de oorzakelijke verbanden zooals we die in het leven kunnen waarnemen.

En zoo weten we bijvoorbeeld, dat het land op zijn tijd vochtig moet zijn, zal het koren kunnen groeien, en hoewel we erkennen, dat het God is, die het land vochtig maakt, weten we ook dat het de regen is die het doet, als middel in Gods hand. En wanneer de akker verwarmd moet worden, dan weten we dat het de zon is die het doet, als middel in Gods hand.

Zoo geldt voor heel het natuurleven de wet „dat God het doet“, maar dat Hij het doet in den weg der middelen, volgens Hem bekende vaste wetten.

En nu is het de christelijke wetenschap en de weetgierigheid van den christelijken mensch, die ernstig poogt de wetten volgens welke God handelt, op te sporen en de middelen, waarvan Hij zich bedient, te vinden.

We willen dus als christenen steeds gaarne de verbanden vinden, die er zijn, en we kunnen ons niet tevreden stellen met de enkele opmer-

king: God doet, dat G organisch ingrijpen. E volgens de tastelijke d maar niet echter zelf, gezicht be wat haar „ gelijkt op h heeft God dat heeft C ook verban schen het moeder z

Ik map lijk verban wordt. Tro voor den uitzonderin steeds mid sprong van onmiddellij

Nu zegt is, dat God eenkomstig erven van

Hoewel t gevonden. D Het komt r als bij de z melijk op d der. Dan k

Daarbij kor dat we zo van het hoc van het lag zakelijke v bezwaar. M den niet v deze ding

maal wil, hankelijke lichamelij daad voor zijn vastge andere reg heid.

In wezer te verschu „God doet om zich v maken.

Toen Kej van de he weerd, dat mysteriën banen van niet pogen. Gelukkig h boven dit t ten van e is de wette kan dit be dezen niet bij het vra het groote mee uit“.

Laten w door de fe Zijn werke heerlijk.

Nu blijft toestand d Ik kan t mijn boekje de ziel sch naar het l Ik zou haa deze twee het boekje maar erovi

De ander hij heeft p diepere lev altijd rust i in Gods h deze gedac stelling he werken, vo hangt met moet hij o

Maar inc banden zij en hoe in schillende dan raad i hij schreef lijk niet n drukken.

De reden voor een i in deze r dat zij alle typische t